	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	10/7-2-34
		Датум:
		20.10.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Мирјана Илић, доцент
Ужа научана област Српски језик
2. Др Марина Јањић, ванредни професор
Ужа научана област Српски језик
3. Др Надежда Јовић, ванредни професор
Ужа научана област Српски језик

2. Одлука већа департмана за српски језик број 10/7-2-21 од 1. јула 2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме

Јована Зоран Стојановић

2. Година уписа на мастер академске студије

2014/2015.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије филологије, модул српски језик

III НАСЛОВ-МАСТЕР РАДА:

Појава синестезије код глагола перцепције (лексичко-семантички аспект)

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Рад се састоји из следећих дванаест поглавља: Увод (3-6), О синестезији(6), Синестезија у медицини (6), Синестезија у књижевности (6-8), Синестезија као језичка појава (9-11), Појава синестезије код глагола визуелне перцепције (11-22), Појава синестезије код глагола аудитивне перцепције (22-25), Појава синестезије код глагола тактилне перцепције (25-36), Појава синестезије код глагола олфакторне перцепције (36-45), Појава синестезије код глагола густативне перцепције (45-56), Закључак (56-59), и Литература (59-61).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

У уводном делу се дефинишу појмови перцепције и синестезије, одређује корпус и дефинише истраживачки задатак.

Перцепција је процес којим мозак организује податке доспеле из разних чула и интерпретира их стварајући смислену целину. На наше чулне органе делује велики број дражи које ми доживљавамо, не као прости скуп различитих осета него, као организоване целине. Перцепција нам омогућава да разне мрље боје видимо као одређени предмет, да мноштво звукова чујемо као говор, да комбинацију слатког, сланог, киселог и осталих укуса одредимо као одређено јело итд.

Синестезија или „уједињење осета“ односи се на феномен који доживљавају одређене особе код којих долази до повезивања осета различитих модалитета. Те особе називају се синестете. Тако нпр. уз звучне надражаје синестете могу имати визуелна искуства попут боја или облика, или ти звучни надражаји могу имати одређени укус. Најуобичајнија форма синестезије је обојено чујење. Затим се синестезије дефинише у оквирима перспектива различитих научних дисциплина: медицине, књижевности и лингвистике.

Појава синестезије се даље детаљно анализира код глагола различитих перцептивних група. То су глаголи: визуелне, аудитивне, тактилне, олфатактичне и густативне перцепције. У оквиру анализираних група глагола описују се сви типови трансфера који су присутни било да се односе на примарна или секундарна значења глаголских лексема. У обзир се узимају основни, али се посматрају и префиксирани глаголи. Кроз дискусију су трансфери детаљно и дескриптивно представљени, а све се сумира табелама на крају сваког од ових поглавља.

Глаголи визуелне перцепције показују углавном трансфере према чулу слуха, као у пример типа: сагледати, нагледати — слух (*Сагледај све што има да каже*). Глаголи аудитивне перцепције не показују синестетичке трансфере осим глагола **чути** (*Аман, каква је ова медовина?...Жестока је, чује се, нечим заудара*). Глаголи тактилне перцепције показују трансфер према чулу вида и слуха (*Провери му природе. Испитај да нема нешто сумњиво. Када будеш причала с њим, опитај шта мисли о мени. Миловао ме погледом*). Код глагола

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/7-2-34

Датум:

20.10.2015.

офлаторне перцепције доминира такође вид и слух (*Нађушио је нешто у његовој причи. Нађушио је нешто у његовом писму*). Ни глаголи густативне перцепције не заостају иако су у овој групи трансфери веома разнолика: мирис, укус, вид, слух (*Засладите се добром причом. Пред кућом човек мирно седи и мирише свеж јутарњи ваздух*). Синестезија се у лексикологији третира као тип лексичке метафоре, тако да се ови синестетички трансфери врше углавном на нивоу секундарних семантичких реализација.

У закључку се сумирају резултати тако да се показује да четири групе глаголких лексема имају приближно исти број јединица са могућношћу синестетичких група, док се код аудитивних глаголских лексема ова особина само делимично реализује где само глагол *чути* остварује овакву могућност. По опису литературе види се да је кандидаткиња савладала домаћу и страну литературу о синестезији.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Рад **Појава синестезије код глагола перепција (лексичко-семантички аспект)** урађен је у складу са теоријско-методолошким претпоставкама од којих се пошло. Вреди истаћи да су резултати овог занимљивог проучавања изложени изузетно прегледно, на начин који пружа могућност да се брзо и успешно сагледају односи између наосећих параметара. Искрпном анализом показано је како се одговарајућом комбинацијом теоријско-методолошких претпоставки могу детаљно и исцрпно анализирати лексеме којима се означавају радње које се односе на перцепцију. Такође, анализа је показала да је могуће показати и доказати у којим правцима се дешавају трансфери код перцептивних глагола и према којим чулима су они доминантнији. Занимљива је чињеница да аудитивни глаголи скоро да и немају синестезију, иако је чуло слуха једно од доминантнијих код човека.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Рад је смислено организован, а садржаји су јасно и прегледно изложени. Литература коришћена у раду је обимна, и укључује домаће и стране ауторе, дескриптивно и теоријски оријентисана истраживања. Кандидаткиња Јована Стојановић је успешно спровела обимно лексиколошко истраживање. На више места у тексту, а нарочито у анализи података добијених на основу истраживање и синтези резултата, кандидаткиња је показала одговарајућу способност да дословно и умешно користи прокламоване методе и принципе истраживања које се примењују, пре свега, у лексикологији, базирајући своју анализу у великој мери на основним постулатима компоненцијалне анализе и теорије метафоре јер се синестетички трансфери догађају углавном међу секундарним семантичким реализацијама. Кандидат је показао завидну способност разумевања различитих методолошких оквира.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Рад представља вредан допринос проучавању српског језика, са дескриптивног, теоријског и методолошког становишта. Доноси обиље грађе, од оне која припада књижевном па све до колоквијалног регистра. Ослањањем на теоријске претпоставке компоненцијалне анализе и теорије метафоре рад обogaђује србистички методолошки инвентар, даје значајан допринос лексиколошким проучавањима српског језика и проблему синестезије и лексичке метафоре, а доноси и информације о савременом стању у српском језику.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме: ДА

Да ли теза садржи све битне елементе: ДА

Да ли теза представља оригиналан допринос науци: ДА

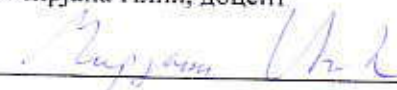
Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања: /

VI ПРЕДЛОГ:

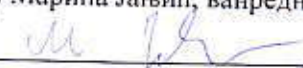
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Др Мирјана Илић, доцент

2. Др Марина Јањић, ванредни професор

3. Др Надежда Јовић, ванредни професор

